

Akademie věd
České republiky

Strategie AV21

Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

Kateřina Bobková-
Valentová
Jana Synovcová
Borovičková

„Soumrak klasických edic?“

*Diplomatáře, registáře a aktuální problémy edičního zpřístupňování pramenů
listinného charakteru ze 14.–19. století*

Praha, 5. 11. 2021

**Metodika zpracování
digitální edice ve formátu
TEI 5 a její propojení se
specializovanou databází**

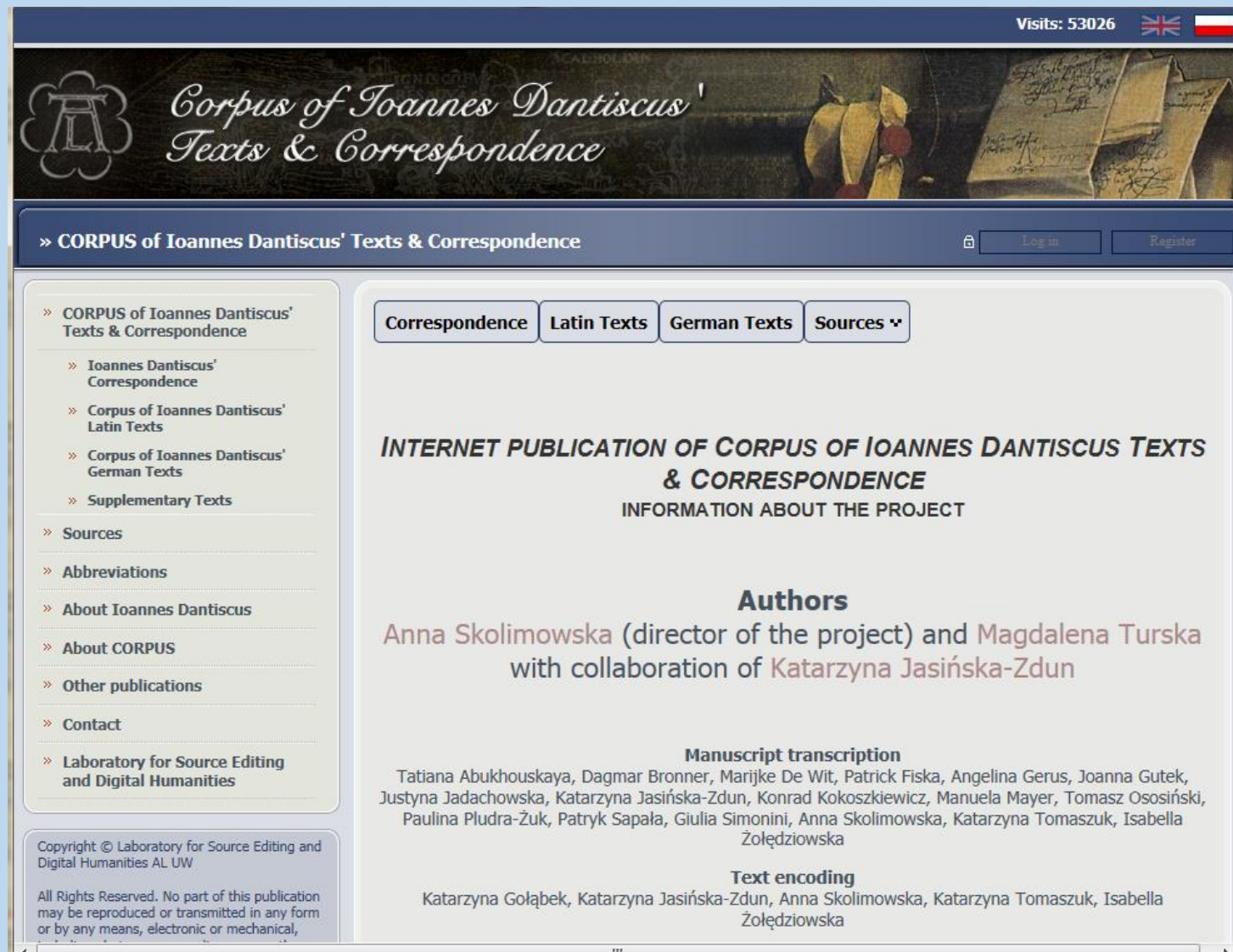
1. Editovaný pramen, otázka způsobu jeho zpřístupnění a hledání cesty
2. Digitální edice ve vizualizaci EVT jako výsledek
3. Jak k této podobě dojít?
4. Výhody a nevýhody zvoleného řešení

1. Editovaný pramen, otázka způsobu jeho zpřístupnění a hledání cesty

- Editovaný pramen = Jezuitské literae annuae, neboli výroční zprávy
 - Typ pramene – mezi textem úřední povahy a narativním pramenem
 - Význam pramene – jedinečný zdroj informací; sebeprezentační text; narativní text odrážející zacházení s latinou jako jazykem běžné komunikace i literární tvorby
 - Otázka jak ho zpřístupnit
 - využít informační potenciál zpráv a zpřístupnit ho formou databáze excerpt s hesly propojenými z dalšími informačními zdroji
- X velké množství informací; nebezpečí chybné interpretace; ztráta informací o jazykové úrovni zpráv
 - zpřístupnění textu in extenso formou kritické edice, za zajištění uživatelského komfortu
 - 1) vysvětlivkami přístupnými během čtení textu
 - 2) rejstříkováním textu, jež by umožnilo vyhledávání pomocí českých klíčových slov.

1. Inspirační zdroje:

- Korespondence Jana Dantyszka (1485-1548) -
<http://dantiscus.ibi.uw.edu.pl/>
 - použití standardu TEI
 - myšlenka propojení s databází

Visits: 53026

 Corpus of Ioannes Dantiscus' Texts & Correspondence

» CORPUS of Ioannes Dantiscus' Texts & Correspondence

» CORPUS of Ioannes Dantiscus' Texts & Correspondence

- » Ioannes Dantiscus' Correspondence
- » Corpus of Ioannes Dantiscus' Latin Texts
- » Corpus of Ioannes Dantiscus' German Texts
- » Supplementary Texts
- » Sources
- » Abbreviations
- » About Ioannes Dantiscus
- » About CORPUS
- » Other publications
- » Contact
- » Laboratory for Source Editing and Digital Humanities

Correspondence Latin Texts German Texts Sources ▾

INTERNET PUBLICATION OF CORPUS OF IOANNES DANTISCUS TEXTS & CORRESPONDENCE
INFORMATION ABOUT THE PROJECT

Authors
Anna Skolimowska (director of the project) and Magdalena Turska
with collaboration of Katarzyna Jasińska-Zdun

Manuscript transcription
Tatiana Abukhouskaya, Dagmar Bronner, Marijke De Wit, Patrick Fiska, Angelina Gerus, Joanna Gutek, Justyna Jadachowska, Katarzyna Jasińska-Zdun, Konrad Kokoszkiewicz, Manuela Mayer, Tomasz Ososiński, Paulina Pludra-Żuk, Patryk Sapala, Giulia Simonini, Anna Skolimowska, Katarzyna Tomaszuk, Isabella Żołędziowska

Text encoding
Katarzyna Gołabek, Katarzyna Jasińska-Zdun, Anna Skolimowska, Katarzyna Tomaszuk, Isabella Żołędziowska

Copyright © Laboratory for Source Editing and Digital Humanities AL UW
All Rights Reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical,

1. Inspirační zdroje:

- Korespondence Jana Dantyszka (1485-1548) - <http://dantiscus.ibi.uw.edu.pl/>
 - použití standardu TEI
 - myšlenka propojení s databází
- Vokabulář webový - <https://vokabular.ujc.cas.cz/>
 - editace v prostředí MS Word (šablona e-Edice)
 - poloautomatická transformace do TEI

Vokabulář webový

Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny

Jak citovat

Co je VW	Aktuality	Slovníky staré češtiny	Textové banky	Edice	Mluvnice	Digitalizované slovníky	Odborná literatura	Audioknihy	Zdroje	Nástroje	Kontakty	Připomínky
----------	-----------	------------------------	---------------	-------	----------	-------------------------	--------------------	------------	--------	----------	----------	------------

Vokabulář webový

je internetová aplikace, která od listopadu 2006 postupně zpřístupňuje textové, obrazové a zvukové zdroje k poznání historické češtiny. Tvůrcem a provozovatelem Vokabuláře webového je oddělení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i. (dále ÚJČ). Vokabulář webový je autorské dílo chráněné ve smyslu [zákona č. 121/2000 Sb.](#), o právu autorském, a je určen pouze k nekomerčním účelům. O technické stránce Vokabuláře webového informujeme [zde](#).

Od roku 2020 jsou náplň a provoz Vokabuláře webového podporovány také [Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy](#), projektem č. LM2018101 LINDAT/CLARIAH-CZ.

V současné době tvoří Vokabulář webový tyto lexikální zdroje: [Elektronický slovník staré češtiny \(ESSČ\)](#), [Staročeský slovník, sešit 1–26 \(StS\)](#), [Slovník staročeský Jana Gebauera \(GbSlov\)](#), [Malý staročeský slovník \(MSS\)](#), [Slovníček staré češtiny Františka Šimka \(ŠimekSlov\)](#), [Index Slovníku staročeských osobních jmen Jana Svobody \(IndexSvob\)](#) a digitalizovaná listková kartotéka Jana Gebauera.

Elektronický slovník staré češtiny i Staročeský slovník jsou díla vzniklá (či vznikající) na půdě oddělení vývoje jazyka ÚJČ; na vzniku Indexu staročeských osobních jmen Jana Svobody se podíleli pracovníci ÚJČ PhDr. Libuše Olivová-Nezbedová, CSc., a doc. PhDr. & RNDr. Karel Oliva, Dr. Za možnost zapojit do webového hnízda elektronickou verzi Malého staročeského slovníku děkujeme autorům či nositelům autorských práv k tomuto dílu, jmenovitě prof. PhDr. Karlu Kučerovi, CSc., doc. PhDr. Heleně Běličové, DrSc., a prof. PhDr. Karlu Kamišovi, CSc., kteří našemu záměru laskavě vyšli vstříc. Za souhlas uveřejnit rovněž [dodatek k Malému staročeskému slovníku](#), tj. stať Václava Křístka o staročeských pravopisných systémech, děkujeme nositelce autorských práv k uvedeně práci PhDr. Marii Bělikové. Stejně tak patří naše poděkování Středisku [Teiresiás](#), zastoupenému PhDr. Petrem Peňázem, které nám poskytlo Malý staročeský slovník v elektronické formě.

Ve Vokabuláři dále zpřístupňujeme slovníky, které především z časových důvodů nebylo zatím možné zapojit do jednotného vyhledávání. Jedná se o [Česko-německý slovník Jana Václava Pohla](#), jehož elektronickou edici vytvořil se svými kolegy prof. Tilman Berger z univerzity v Tübingenu; dále nezapojenými zdroji jsou [Dodávky ke slovníku Josefa Jungmanna](#) od F. L. Čelakovského; [Slovář český](#), to jest slova některá česká jak od Latinářův, tak i od Němcův vypůjčená, zase napravená a v vlastní českou řeč obrácená k užívání milovníků české řeči Jana Františka Josefa Ryvoly a [Deutsch-böhmisches Wörterbuch](#) Josefa Dobrovského, [Thesaurus Linguae Bohemicae](#) Václava Jana Rosy a další [slovníky](#). Formou digitalizovaných obrazů doplněných o metainformace jsme v modulu digitalizovaných slovníků zveřejnili [Slovník česko-německý Josefa Jungmanna](#) – jedná se o fotokopie archivního exempláře, v němž sám autor označoval opravy a doplňky textu. Možnost náhledu na fotokopie původního tisku poskytuje i elektronická edice slovníku Daniela Adama z Velešlavína [Nomenclator omnium rerum propria nomina tribus linguis – Latina, Boiémica et Germanica – explicata continens](#).

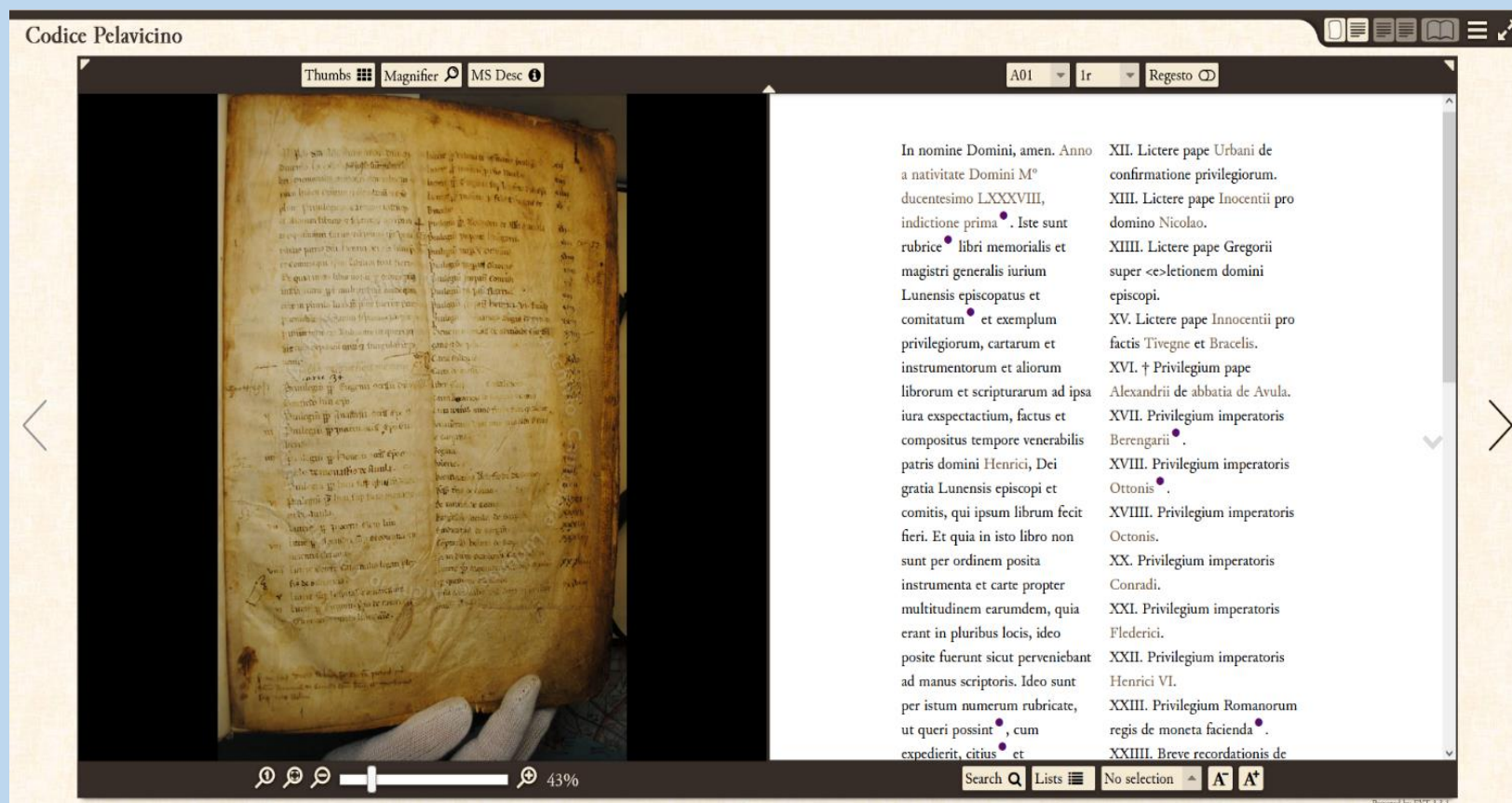
Úkolem Vokabuláře webového je poskytnout zájemcům o historickou češtinu především informace o její slovní zásobě, k čemuž slouží zejména stránky [Vyhledávání a listování](#). O způsobech, jakými lze na stránce [Vyhledávání](#) formulovat dotaz k hledání ve slovníkových zdrojích, najde uživatel poučení v nápovědě [Jak hledat](#). Nápověda k tzv. [listování](#), tj. procházení slovníkových zdrojů „po listech“, je umístěna pod tlačítkem [Jak listovat](#). Modul listování pro Vokabulář webový vytvořil RNDr. Petr Jäger.

Informace získané vyhledáváním/listováním se liší v závislosti na zdroji. Získané údaje lze pohodlně archivovat v tiskové verzi. – Gebauerova listková kartotéka a slovníky nezapojené do jednotného vyhledávání jsou přístupné z nabídky [Zdroje](#) a vyhledává se v nich samostatně.

Na stránkách Vokabuláře webového jsme umístili rovněž korpusové zdroje, z nichž zájemce získá informace nad rámec jednotlivých lexikálních jednotek. [Staročeská textová banka](#) obsahuje texty staročeských literárních památek a zároveň může do určité míry nahradit dokladovou část u těch staročeských lexikografických zdrojů, které ji neobsahují. Do [středněčeské textové banky](#) zahrnujeme texty nestaročeské, tj. pocházející z období 16. až 18. století. Obě textové banky jsou též zpřístupněny v aplikaci [KonText](#). V [edičním modulu](#) jsou staročeské literární texty prezentovány společně se základním komentářem k textu. Ediční modul vznikl ve spolupráci s ostravskými programátory Davidem Beinhauerem a Lukášem Kubísem. Díla starší české literatury poskytujeme též ve formě audioknih.

1. Inspirační zdroje:

- Korespondence Jana Dantyszka (1485-1548) -
<http://dantiscus.ibi.uw.edu.pl/>
 - použití standardu TEI
 - myšlenka propojení s databází
- Vokabulář webový -
<https://vokabular.ujc.cas.cz/>
 - editace v prostředí MS Word (šablona e-Edice)
 - poloautomatická transformace do TEI
- Digitální edice Codice Pelavicino
<http://pelavicino.labcd.uni.pi.it/evt>
 - webová publikace TEI dokumentů
 - vizualizace nástrojem EVT

1. Zpracování textu

- zpřístupňuje text na základě kolace všech rukopisů
- vytváří plný textově kritický aparát reflektující různé typy odlišností rukopisů
- zachycuje jevy, které mohou přispět k pochopení vzniku textu včetně autorských škrty

Úplná textově kritická edice

- Kombinuje oba přístupy
- Možnost „přepínat“ mezi režimy

Komentovaná textově kritická edice

- zpřístupňuje text na základě kolace s minimálně jedním z vedlejších rukopisů
- textově kritický aparát nereflektující typy zachycených variant
- nereflektuje ortografické varianty vyjma vlastních jmen a toponym
- nezachycuje autorské škrty
- vytváří komentáře pro snazší pochopení textu a rejstříky pro prohledání

Komentovaná edice se zjednodušeným textově kritickým aparátem

1. Příprava informací

- Ukládání do databáze
- BBDR
- Stávající formuláře: lidé, korporace, místa, pojmy
- Nové formuláře: stavby, předměty, události
- Informace mohou „fungovat“ samostatně

reholnici.hiu.cas.cz – Připojení ke vzdálené ploše

Knihovní systém CLAVIUS uživatel: RE

System Záznam Úpravy Katalog Vyhledávání Výstupy Úbityky Pomůcky Okno Nápověda

Knihy
Staré tisky
Rukopisy

Databáze hlavních autorit
Databáze hlavních věcných témat
Inscenace
Funkce
Ad Předměty
Ad Stavby
Událost, činnost
Předměty
Stavby

avních autorit
Arnoldt, Carolus, SJ, 1696-1759

Vazby Nar / Úmr Vzdělání Sliby a svěcení Působení Prameny Poznámky Zdroj Kl.slova

PUS-Působení neboli činnost

o působení	1730
ni	missionarius castrensis
aje	apud legionem Harrach
	Catalogus brevis SJ, Bohemia 1729/30, NA, JS Illo-482, kart. 211, sl. 3
	f. 9v
Q-Zpřesnění zdroje	1729
d-Období působení	Telč-Jihlava-CZ
m-Místo působení	Collegium Telczense et domus tertiae probationis (SJ) (Telč 1651-1773)
i-Instituce působení	concionator Bohemicus festalis ad S. Jacobum
p-Funkce	praeses congregationis civicae
p-Funkce	exhortator Antecinerale et Theophoricus
p-Funkce	operarius
q-Zdroj údaje	Catalogus brevis SJ, Bohemia 1728/29, NA, JS Illo-482, kart. 211, sl. 2
Q-Zpřesnění zdroje	f. 110r, col. XXVI

4 a-Poznámka biografická Clavius

Věnoval se duchovní službě u vojska, 1730-1749 polním kaplanem, 1752-1756 stál v čele skupiny jezuitů působících v armádě. V Telči pobýval v roce 1728/29 a byl českým kazatelem a praesidem mariánské družiny.

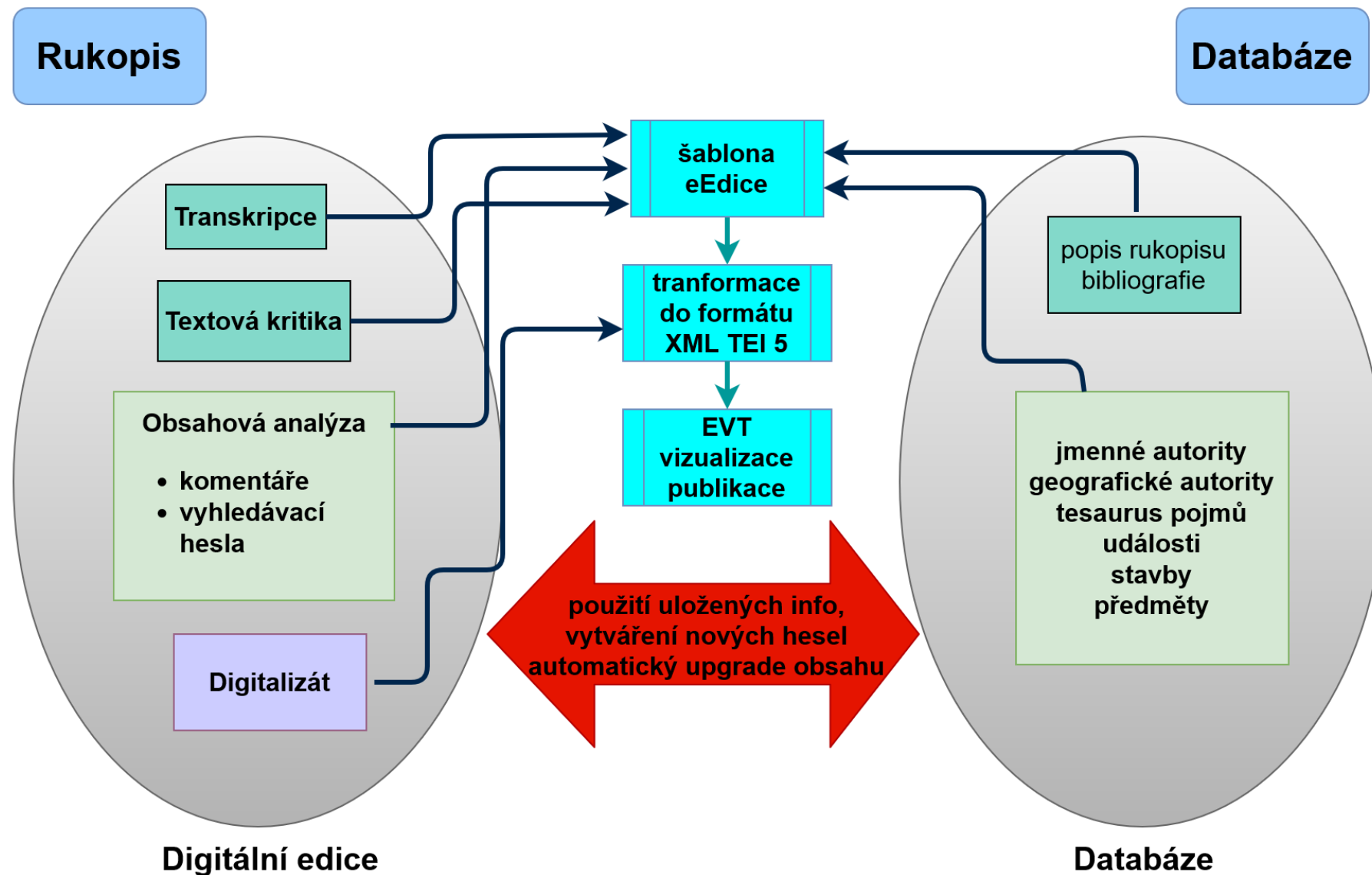
2. Digitální edice ve vizualizaci EVT jako výsledek

- v rámci projektu *Telč a jezuité, řád a jeho mecenáši* (NAKI II. č. DG16P02M043)
- zatím zpracovány dva modelové roky řady telčské koleje
 - 1702 - úplná textově kritická edice
 - 1729 – komentovaná edice
- zkušenosti shrnuty v "*Metodika evidence dokladů hmotné kultury v narativních pramenech se zaměřením na zpřístupnění kulturně historických informací v cizojazyčných pramenech*"

Digitální edice *literae annuae*

<http://reholnici.hiu.cas.cz/literaeannue/>

Schéma zpřístupnění informací obsažených v narativním prameni

3. Šablona e-Edice

- naistalována jako šablona a doplněk textového editoru MS Word
- slouží k označování relevantních částí pramenného textu
- odstavcové style => folia, odstavce
- znakové style => textově kritické poznámky

The screenshot shows the Microsoft Word interface with the 'Elektronická edice' (Electronic Edition) ribbon active. The ribbon includes tabs for 'Znakový' (Markup), 'Poznámky' (Notes), 'Ad jméno RAT' (Ad name RAT), 'Zvýraznit v textu' (Highlight in text), 'Další' (Further), 'Předchozí' (Previous), 'Zdroje informací' (Sources of information), 'Pokročilé hledání' (Advanced search), 'Vše' (All), 'Nápověda' (Help), 'Nastavení' (Settings), 'Paginace' (Pagination), 'Bible', and 'Verš' (Verse). The 'Znakový' tab is expanded, showing a list of markup types: autor různěčtení, cizí jazyk, cizí jazyk, číslo bibl. kapitoly, číslo bibl. verše, číslo verše (poezie), doplněný text, druhý překlad, foliace, formáty v ediční poznámce, hyperlemma, interní poznámka, interní poznámka, lemma, ostatní, poznámka, poznámka, pramen, pramen, přípisky, rekonstrukce, různěčtení, soudobý korektor, standardní písmo, textový orientátor, torzovitě slovo, transliterace, transliterace, zkratka biblické knihy, živé záhlaví. The 'marginální' (Marginal) sub-tab is also expanded, showing options like marginální mladší rukou, marginální mladší rukou, cizí jazyk, horní index, marginální mladší rukou, doplněný text, marginální mladší rukou, horní index, marginální mladší rukou, torzovitě slovo, marginální soudobou rukou, marginální soudobou rukou, cizí jazyk, horní index, marginální soudobou rukou, doplněný text, marginální soudobou rukou, horní index, and marginální soudobou rukou, torzo. The document text is heavily marked with various codes and brackets, indicating a complex electronic edition. The text includes: 'T:175r P:128r B:122r R:335 TM1 Annuae Collegii et domus teriae probationis Telčzii ad annum <[1702]> [T, R] <[1702dum]> [P, B]>'. Below this, there is a paragraph: 'Vixerunt hoc anno <[1702]> [T, P] <[1702do]> [B]> in collegio Telčzensi personae 25. Patres veterani septem, quorum unus praefuit <[seminario Sanctorum Angelorum]> [T, B, R] <[seminario Angelico]> [P]>. Patres in tertia probatione decem, duo <[Magistri scholarum]> [T, P] <[scholarum Magistri]> [P]> <[et]> [P, B, R] <[tres]> [T]> <[sex]> [T, P, B] <[6]> [R]> <[adjuutores in temporalibus]> [T, P] <[in temporalibus adjuutores]> [B] <[coadjuutores in temporalibus]> [R]>. Omnibus integra stetit valetudo <[usque ad 11. decembris, qua die]> [T]>, nisi ad <[11a]> [P, R] <[undecima]> [B]> Decembris praeferocem e cum dolore omnium eripuisset virum sapientia et meritis toti n Casparum <[Knittl]> [T, R] <[Knittl]> [P, B]>. Patrum tertiae est Pater Casparus in comitatu Glacensi anno a partu virgineo 1644, utis <[human]> [T]> mansuetioribus litteris, ingressus qua rhetoricam et mathesim repetiit ac <[post]> [T]> in litteras, totidem mathesim, <[ethicam uno]> [R] <[ethicam uno]> [T, P, B]>, magna diligentia et singulari discipulorum profectu docuit. Pro concione <[hum]> [T]> ad Academicos summanque nobilitatem raro ac memorabili plausu et commendatione tum sui, tum Societatis Pragae ac deinde ad populum in domo professorum peroravit annis quatuordecim. Trienium consumpsit in Hollandia, delectus ac postulatus theologus Excellentissimi Domini Domini Sacri Romani Imperii, Comitis Francisci Udalrici <[Chinsky]> [P, B, R] <[Wchinsky]> [T]>, Caesarei legati et Supremi Regni <[Boemiae]> [T, P] <[Bohemiae]> [B, R]> cancellarii, magnae memoriae Proceris. Ovinquennio causas provinciae tractavit Viennae ad aulam Caesaream. Collegium

 Akademie věd
České republiky
Strategie AV21
Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

- popis rukopisů
- údaje o uložení
- charakteristika rukopisu
- informace o způsobu zpracování

Zadejte libovolný text poznámky pro interní potřebu			
Variantsní prameny			
Pramen č. 2			
Titul	Annuae collegii et domus tertiae probationis Telczii ad annum 1702dum		
Typ	rukopis		
Uložení pramene	Identifikátor	P	
Země	Rakousko		
Město	Videň		
Instituce	Österreichische Nationalbibliothek		
Signatura	Cod. 12288		
Rozsah	f. 128r-133r	Kategorie	opis
Fyzický popis	Rukopis je psán humatistickou kursívou se zjevnou snahou o dobrou čitelnost textu a eleganci rukopisu. Je psán jediným písařem bez škrťů a přípisů. Písař je shodný s písařem rukopisu B, rozdíly rukopisů jsou nepatrné, pořadí jejich vzniku nelze rozlišit. Popis P-1702 ÖNB: http://data.onb.ac.at/rec/AC13946916 Popis P-1702 : http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/1.dll?cll~161221		
Pramen č. 3			
Titul	Annuae collegii et domus tertiae probationis Telczii ad annum 1702dum		
Typ	rukopis		
Uložení pramene	Identifikátor	B	
Země	Česko		
Město	Olomouc		

3. Šablona e-Edice

Korespondence Revize Zobrazení Vývojář Doplnky Elektronická edice Kontroly

F D P Pomůcky Speciální znaky Vkládání

Ad jméno RAT Zvýraznit v textu Zobrazit komentáře Nastavení komentářů tické komentáře Další Předchozí Odstranit Zdroje informací Pokročilé hledání Vše Nápověda Nastavení

Ad jméno RAT Ad jméno T Ad korporace RAT Ad korporace T Ad událost/akce Ad předmět/stavba Ad dílo Ad pojem Ad místo Ad jiné

testationem. Quid, quod et operosus conversantium nimarum de hoste humano faceret spolia? Qvando plures etiam hebdomades suppetias tulit spirituales, sed

ac Episcopo Seccoviensi tempellum Sancti Joannis adjacenti [B] Telzio colle Illustrissimi Domini

[demum] [B, P, R] per octo continuos soles confirmationis Sacramentum viginti omnino [millibus hominum] [T] [hominum millibus] [B, P, R] impertienti, ad suam [B, P, R] [ad suam] [T] usque propalam exhibitam consolationem Societatisque commendationem pars Nostrorum astiterunt, pars Sacro pro tribunali indefesse aures prae buerunt. Qvod etiam de more Sacros iudices in altum usque meridiem protraxisse [deprehendat] [B, R] [deprehendet] [P, T] [P] [numerum communicantium triginta millium octingentorum] [B, R] [numerum communicantium] [T] [numerum triginta octingentorum millium] [P] [numerum triginta octingentorum millium] [T] [P] in parochiali ecclesia, penitus inspexerit. Quid, quod et personae desperatae aut paupertate adactae, prohibito [sui corporis] [T] [corporis sui] [B, P, R] quaestu vitam agentes aut daemonis meditates opem, aut violentas sibi cogitantes manus in meliorem [qua temporali, qua spirituali] [T] [qua spirituali, qua temporali] [B, P, R] auxilio restitutae frugem? Quid, quod sacrilegae ad triginta plures annos in pietatem et timorem Dei revocatae? Complurium extincta [B:482v] conjugum dissidentium charitas reaccensa, quin imo et par unius jam ab altero conjugue fuga solutae, aucta secum [pretiosiore] [B] [pretiosiori] [P, R, T] [supellectile] [B, P] [supellectile] [R, T] reunitum? Periculosae litigiorum flammae, etiam violentas alterutius [P:157v] spirantes mortes, svaviter [consopitae] [B, R, P] [compositae] [T]? Inveterata scelcerum conventicula impedita? Pupillorum et viduarum cura et protectio [remissior] [B, P, R] [remissio] [T] efficaciter resuscitata? [Septeni] [B, P, R] [Septenni] [T] carcere detenti [T:317v] sua donati libertate? Reliquiis Sancti Patriarchae Nostrae magicae dissolutae pactiones nec non et in difficili partu personae adjuatae quatuor? Sic et alia, quae frustra magnis sumptibus [et] [T] [ab] [B, P, R] arte medica valetudinem mercari [tentavit] [B, R, T] [voluit] [P] Sanctarum usu reliquiarum Venerabilis Francisci de Hieronymo sanitate donata? Et ut frequenter

Komentář [Jméno RAT21]: _ed5N-00D3
Egk et Hungersbach, de Gundakar Andreas, d. Olomucensis -1737

Komentář [Jméno T 22]: _edRn-002A
Lichtenstein-Castelcornio, Jacobus Ernestus, 1690-1747

Komentář [Předm./St23]: _ed6k-0028
tempellum Sancti Joannis Nepomuceni-1729-Krahulčí-Jihlava-CZ

Komentář [Jméno T 24]: _edYr-002B
Lichtenstein-Castelcornio, Franciscus Antonius, 1679-1761

Komentář [Jméno T 37]: _edDN-003E
Ignác z Loyoly, sv.

Komentář [Předm./St38]: _edzs-00E1
reliquiae S. Ignati-Telč-Jihlava-CZ

Komentář [Jméno T 42]: _edJ9-005F
Franciscus de Hieronymo, SJ, -1716

Komentář [Předm./St43]: _edMy-00E6
reliquiae Venerabilis Francisci de Hieronymo-1718-1773-Telč-Jihlava-CZ

Komentář [Jméno T 48]: _edZ7-0060
Schönowetziana, ???

Komentář [Předm./St40]: _ed6f

- Komentáře => vysvětlivky, rejstříkově pojmy

AdDilog	¤	Lux-gemmae-celsissima-NA-JS-1110-480-kart-209-f-91ar-91cv-¤	¤	http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000157126¤
AdDilog	¤	Lux-gemmae-celsissima-NK-52-A-39-f-122-¤	¤	http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000156658¤
AdUdalost¤	¤	Lux-gemmae-celsissima-7-7-1729-Telč-¤	Představení-sehrané-studenty-rétoriky-patrně-z-pera-jejich-učitele-Josepha-Thamam-SJ-Alegorická-hra-využívá-ústředního-motivu-drahokamu-symbolizujícího-sv.-Jana-Nepomuckého,-spolu-s-vedlejšími-motivy-pahorků--vaticánského,-kyriálského-a-telčského,-ze-kterých-září-světova-sláva-Geniové-telčského-gymnázia-i-města-samotného,-kteří-byli-dle-synopse-hlavní-postavami-hry,-vzdávají-čest-nejen-nově-kanonizovanému-světcí,-ale-také-světiteli-kostela-i-celému-rodu-Lichtenstein-Castelcornio-¤	http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000157130¤
AdPojem¤	¤	magia-¤	Zahrnuje-všechny-zmínky-o-provozování-magie-a-jejím-potírání-¤	http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000157090¤
AdPojem¤	F¤	magister-¤	Učitel-gramatikálních-tříd-jezuitského-gymnázia,-bez-kněžského-svěcení,-vyučoval-mezí-studie-filozofie-a-teologie-¤	http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000104938¤
AdPojem¤	¤	matrimonium-¤	Zahrnuje-všechny-zmínky-týkající-se-uzavírání-manželství,-rozlučování-či-oddávání-nesezdaných-párů-a-manželských-sporů-¤	http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000157084¤
AdPojem¤	¤	missale-¤	Bohoslužebná-kniha-obsahující-měšní-texty-¤	http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000157027¤
AdUdalost¤	M¤	missalia-comoacta-gemina-1729-?-¤	Dílna,-kde-byly-misály-převázány-nen-jznáma,-knihy-se-nedochovaly-¤	http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000157028¤
AdPojem¤	¤	missiones-Patrum-tertia-probationis-¤	Misie-do-blízkých-a-vzdálených-míst-provincie-tvořily-tzv.-velký-experiment-během-třetí-probace,-konaly-se-obvykle-v-době-postní-a-velikonoční-¤	http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000157155¤
AdPojem¤	¤	missiones-transmarinae-¤	Misie-směřující-do-Ameriky-a-přilehlých-oblastí-¤	http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000157109¤
AdPojem¤	¤	operarius-¤	Označuje-jezuitu-pověřeného-běžnými-duchovními-službami-¤	http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000100109¤

3. Šablona e-Edice

Propojení s BBDR poskytuje informace přímo edici a zároveň z edice zajišťuje cestu k širším informacím obsaženým v BBDR

Autority - Katalogizační lístek

Záhlaví : [Arnoldt, Carolus, SJ, 1696-1759](#)

Národnost : Boemus

Datum narození : 13.01.1696

Místo narození : Plzeň

Řeholní sliby : 8.10.1710, ingressus Boh. 69 329
2.2.1729, professus quatuor votorum 329 Boh. 69, Telč-Jihlava-CZ: (Collegium Telczense et domus tertiae probationis) Mentzl, Joannes, SJ, 1679-1746

Svěcení : 18.9.1723, subdiaconatus, Praha: (in ecclesia metropolitana). "světitel": Mayer von Mayern, Daniel Josephus, 1656-1733 Eler 103r
19.9.1723, diaconatus, Praha: (sine). "světitel": Mayer von Mayern, Daniel Josephus, 1656-1733 Eler 103r
21.9.1723, presbyteratus, Praha: (sine). "světitel": Mayer von Mayern, Daniel Josephus, 1656-1733 Eler 103r

Datum úmrtí : 30.05.1759

Místo úmrtí : Kutná Hora

Bližší určení místa : Collegium Kutenbergense (SJ) (Kutná Hora)

Zdroj údaje : Catalogus brevis SJ, Bohemia 1758/59, NA, JS IIIo-482, kart. 211, sl. 5

Permanentní odkaz : <http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000119093>

Působení : 1730: ; missionarius castrensis apud legionem Harrach Catalogus brevis SJ, Bohemia 1729/30, NA, JS IIIo-482, kart. 211, sl. 3 f. 9v
1729: Telč-Jihlava-CZ, Collegium Telczense et domus tertiae probationis (SJ) (Telč 1651-1773); concionator Bohemicus festalis ad S. Jacobum; praeses congregationis civicae; exhortator Antecinerialis et Theophoricus; operarius Catalogus brevis SJ, Bohemia 1728/29, NA, JS IIIo-482, kart. 211, sl. 2 f. 110r, col. XXVI

[Hledej výskyt této autority v katalogu](#)

Zpět

Nové hledání

- ```
<person xml:id="Arnoldt-Carolus-SJ-1696-1759"
source="1000119093"><persName><ref
target="http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000
119093" type="BBDR">Arnoldt, Carolus, SJ, 1696-
1759</ref></persName><birth><date when="1696-01-
13">13. 1.
1696</date><placeName>Plzeň</placeName></birth><de
ath><date when="1759-05-30">30. 5.
1759</date><placeName>Kutná
Hora</placeName></death><affiliation>SJ</affiliation><n
ote><p>Věnoval se duchovní službě u vojska, 1730-1749
počínal kaplanem, 1752-1756 stál v čele skupiny jezuitů
působících v armádě. V Telči pobýval v roce 1728/29 a byl
českým kazatelem a praesidem mariánské družiny.</p>
</note></person>
```

## 3. Formát TEI

- TEI = Text Encoding Initiative
- podmnožina značkovacího jazyka XML
  - Metadata (popis rukopisu, uložení, způsob zpracování)
  - Formální struktura (folia, stránky, odstavce, nadpisy)
  - Informační obsah (jména, data, místa)
  - Nadstavbové informace (poznámky, vysvětlivky, propojení s databází)
- různé výstupní formáty (web, tištěné medium, pdf, epub)
- možnost vyhledávání v elementech

3.

```

<teiHeader xml:id="teiHeader-1">
 <fileDesc n="{C91B3466-D865-4901-B2D0-2C7A3E152967}">
 <titleStmt>
 <title>Annuae collegii et domus tertiae probationis Societatis Jesu Telčii anno
 1729</title>
 </titleStmt>
 <editionStmt>
 <edition>Elektronická edice</edition>
 <respStmt>
 <resp>Editor:</resp>
 <name xml:id="Katka">Kateřina Bobková-Valentová</name>
 <name xml:id="Karel">Karel Pacovský</name>
 <name xml:id="Martin">Martin Masliš</name>
 <name xml:id="Borek">Bořek Neškudla</name>
 </respStmt>
 <respStmt>
 <resp>Kódování TEI:</resp>
 <name xml:id="Boris">Jana Synovcová Borovičková</name>
 <name xml:id="Jana">Boris Lehečka</name>
 </respStmt>
 <funder>Edice vznikla v rámci projektu MK NAKI II č. DG16P02M043 <hi rend="italic">Telč a
 jezuité. Řad a jeho mecenáši.</hi></funder>
 </editionStmt>
 <publicationStmt>
 <publisher>Historický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i.</publisher>
 <pubPlace>Praha</pubPlace>
 <date>2020</date>
 <availability status="restricted">
 <p xml:id="p-1">Tato edice je autorské dílo chráněné ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o
 právu autorském, a je určena pouze k nekomerčním účelům.</p>
 </availability>
 </publicationStmt>
 </fileDesc>
</teiHeader>

```

```

<body xml:id="text.body-1">
 <div xml:id="text.div-4" type="edition_text" n="1729">
 <div xml:id="text.div-5" type="Domus" n="1729">
 <pb xml:id="T-1729-317r" n="T-317r" edRef="#T1729"
 facs="data/images/single/1729/T-1729-317r.jpg"/>
 <pb xml:id="R-1729-329" n="R-329" edRef="#R1729"
 facs="data/images/single/1729/R-1729-329.jpg"/>
 <pb xml:id="P-1729-157r" n="P-157r" edRef="#P1729"
 facs="data/images/single/1729/P-1729-157r.jpg"/>
 <pb xml:id="B-1729-482r" n="B-482r" edRef="#B1729"
 facs="data/images/single/1729/B-1729-482r.jpg"/>
 <head xml:id="text.head-1">Annuae collegii et domus tertiae probationis Societatis Jesu
 Telczii <app xml:id="text.app-1">
 <lem wit="#T-1729 #R-1729 #B-1729">anno</lem>
 <rdg xml:id="text.rdg-1" wit="#P-1729">ad annum</rdg>
 </app> 1729</head>
 <p xml:id="text.p-6">Stetit anno hoc infracto corporis et animi robore majorem Dei Gloriam
 propagatura, simul et propugnatura militans <placeName ref="#Telč-Jihlava-CZ"
 >Telczii</placeName> Jesu Societas stetitqve religiosa in acie qvinque supra tricenos
 indefessi laboris <term type="function" ref="#veteranus">pugiles: veteranae qvidem
 virtutis</term> triarios undenos, qvorum <persName ref="#Arnoldt-Carolus-SJ-1696-1759"
 >unus <date when="1729-02-02"><term type="festivity"
 ref="#festum-Beatae-Virginis-Mariae-Purificatae">festo
 Purificatae</term></date><term ref="#professio">solemni sacramento arctius eidem se
 <app xml:id="app-2">
 <lem wit="#T-1729">adstrinxit</lem>
 <rdg type="orthographic" xml:id="rdg-2" wit="#B-1729 #P-1729 #R-1729"
 >astrinxit</rdg>
 </app> militiae</term></persName>,<note n="1">2.2.1729 skládal v Telči profesi
 Carolus Arnoldt</note>

```

## 3. EVT

- Edition Vizualization Technology
  - Open source
  - User-friendly
  - Easy to use
  - Snadná konfigurace



## 3. Problémy

- technické řešení (šablona e-Edici i EVT) je stále ve vývoji
- nastavení workflow
- aktualizace xml dokumentů resp. synchronizace s databází
- propojení s digitalizáty legislativně problematické

## 4. Výhody a nevýhody zvoleného řešení

### PLUSY

- Dostupnost
  - volně dostupný na internetu
  - přístup zároveň k textu i digitalizátu a popisu rukopisů
  - urychlení zveřejnění
- Flexibilita zobrazení
  - Možnost vygenerovat znění všech variantních rukopisů a porovnávat je
  - Přizpůsobení vizualizace sledovaným jevům
  - Interaktivní rejstříky
  - Vyhledávací služby
- Průběžná aktualizace

### MINUSY

- Časová náročnost přípravy
- Týmová práce s dobrou organizací
  - technické znalosti editorů vs. závislost na exportech ze šablony
  - dlouhodobá péče o data
- Závislost na technice
  - udržování hardware
  - sledování vývoje použitých aplikací resp. podíl na jejich vylepšování

# Vyplatí se to vůbec?

## 4. Co plánujeme

- Publikování další textů (LA Bohosudov)
- Hledat cestu k nastavení stabilních cest a procesů pro „zautomatizování“ užívaných transformací
- Vylepšení vyhledávacího rozhraní (hledání podle českých aliasů)
- Vyzkoušet možnost publikace moderních překladů
- Sledování intertextových souvislostí
- Generování tištěné edice z TEI



indefessi laboris pugiles: veteranae quidem virtutis triarios undenos, quorum unus festo

Purificataesolemni sacramento arctius eidem se adstrinxit militiae

Arnoldt, Carolus, SJ, 1696-1759

More Info Occurrences

BBDR, HTTP://REHOLNICI.HIU.CAS.CZ/KATALOG/L.DLL?HAL~1000119093: Arnoldt, Carolus, SJ, 1696-1759

13. 1. 1696 Plzeň

30. 5. 1759 Kutná Hora

SJ

Věnoval se duchovní službě u vojska, 1730-1749 polním kaplanem, 1752-1756 stál v čele skupiny jezuitů působících v armádě. V Telči pobýval v roce 1728/29 a byl českým kazatelem a praesidem

tertiarios vero assiduo virtutum probatos armilustrio quindenos, scholasticos inter pulveres grammaticis institutionibus desudantes Magistros binos, septenos denique temporalibus Praefectos sarcinis et oneribus, quorum numerum Parcae quidem sua acie siverunt integrum, at obedientia sarculo interrasit, quando e seminario nostro ad Brunense unum suam jussit mutare stationem. Ex tertia probatione binos quidem in aliam laborum Apostolicorum palaestram avocavit, tertium vero, cui orbis Telczensis videbatur angustus, transmarinam dimisit in arenam.

Nec tamen ideo minor decertantium evasit animus: ter gemini siquidem veterani luctatores, non ore gladii, sed gladio oris pro rostris adeo concertarunt efficaciter, ut eos non tantum circumsita vicinia ultra vicies bis in oratorios invitaret campos, sed etiam horum uni Magno-Mesrżicii per duos e magistratu deputatos de perquam berrima satisfactione humanissimam gratiarum actoriam fecerit contestationem. Quid vix et operis concursantium strategorum zelus et fortitudo copiosa animarum de nocte humano fecerit opolla? Quando propinquis non solum Dominis Curatis per plures etiam hebdomades suppetias tulit spirituales, sed et Reverendissimo et Celsissimo Principi ac Episcopo Seccoviensi tempellum

## Critical Apparatus

b adstrinxit T-1729 ]

Orthographic Variants More Info XML

c Brunense B-1729 P-1729 T-1729 ]

Orthographic Variants More Info XML

d Apostolicorum P-1729 R-1729 T-1729 ] Apostolorum B-1729

More Info XML

e Telczensis T-1729 ]

Orthographic Variants More Info XML

f actoriam P-1729 R-1729 T-1729 ] actionem B-1729

More Info XML

Metadata for lemma "actoriam"

WIT: #P-1729 #R-1729 #T-1729

MORE INFO ABOUT THE APPARATUS ENTRY

Metadata for actoriam

WIT: #P-1729 #R-1729 #T-1729

g adjacente P-1729 R-1729 T-1729 ]

Orthographic Variants More Info XML

h benedicti B-1729 P-1729 R-1729 ] benedicti T-1729

More Info XML

i dein T-1729 ] demum B-1729 P-1729 R-1729

Děkujeme za pozornost!